

EVROPSKÁ PŘÍRUČKA PRO TVORBU A PSANÍ KRÁTKÝCH POPISŮ KVALIFIKACÍ ZALOŽENÝCH NA VÝSLEDKÁCH UČENÍ

Projektová skupina EQF–Europass

Poprvé publikováno v angličtině jako:

EQF-Europass Project Group. (2024). *European guidelines for the development and writing of short, learning-outcomes-based descriptions of qualifications*. Publications Office of the European Union. Cedefop working paper series, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/838553>

S podporou Evropské komise byly tyto pokyny přeloženy a jsou nyní k dispozici ve všech úředních jazycích EU a dalších jazykových verzích. Překlady byly přezkoumány a dokončeny za podpory národních odborníků. Odpovědnost za správnost překladů nese výhradně Evropská komise. Anglické znění by mělo být považováno za referenční dokument.

Citujte prosím tuto publikaci takto:

Projektová skupina EQF–Europass (2024). *Evropská příručka pro tvorbu a psaní krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení*. Úřad pro publikace Evropské unie. Řada pracovních dokumentů Cedefop, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/9917389>

Řadu dalších informací o Evropské unii lze nalézt na internetu. Příslušné stránky jsou dostupné prostřednictvím serveru Europa (<http://europa.eu>).

Lucembursko: Úřad pro publikace Evropské unie, 2024.

© Cedefop, 2024.

Není-li uvedeno jinak, je opakované použití tohoto dokumentu povoleno v rámci licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To znamená, že opakované použití se povoluje za předpokladu, že je řádně uveden zdroj a jakékoli provedené změny.

PDF

ISSN 1831-2403

ISBN 978-92-896-3941-5

doi: 10.2801/9917389

TI-BA-24-003-CS-N

Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání
(Cedefop) je referenčním centrem Evropské unie pro odborné vzdělávání a přípravu, dovednosti a kvalifikace. Poskytujeme informace, výzkumy, analýzy a důkazy o odborném vzdělávání a přípravě, dovednostech a kvalifikacích pro tvorbu politik v členských státech EU. Středisko Cedefop bylo původně zřízeno v roce 1975 nařízením Rady (EHS) č. 337/75. To bylo v roce 2019 zrušeno nařízením (EU) 2019/128, kterým se Cedefop zřizuje jako agentura Unie s obnoveným mandátem.

Europe 123, Thessaloniki (Pylea), ŘECKO
Poštovní služby: služební pošta Cedefop, 57001 Thermi, ŘECKO
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu

Jürgen Siebel, *výkonný ředitel*
Mario Patuzzi, *předseda správní rady*

Poděkování

Tato příručka je výsledkem práce projektové skupiny EQF–Europass na krátkých popisech kvalifikací na základě výsledků učení.

Poradní skupina pro evropský rámec kvalifikací a poradní skupina pro Europass se dohodly, že v červnu 2021 zřídí projektovou skupinu, která vypracuje a ujedná hlavní společné zásady pro strukturování krátkých popisů výsledků učení pro zveřejňování kvalifikací v databázích a registrech napojených na Europass. Skupina působila od prosince 2021 do října 2023.

Členy projektové skupiny byli odborníci z dvanácti zemí a zainteresované organizace zastupující vzdělávání, odbornou přípravu a trh práce. Obsah příručky byl průběžně konzultován s poradní skupinou pro evropský rámec kvalifikací a poradní skupinou pro Europass.

Práci koordinovala Evropská komise, generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, v souladu s doporučením o evropském rámci kvalifikací z roku 2017 a rozhodnutím o rámci Europass z roku 2018. Středisko Cedefop, zastoupené Zeldou Azzarà a Jensem Bjornavoldem, poskytlo technickou a koncepční podporu a vypracovalo příručku v úzké koordinaci se členy projektové skupiny, jejíž součástí byla také Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF).

Rádi bychom poděkovali zejména členům projektové skupiny, kteří poskytli neocenitelné podněty a konzultovali obsah s odborníky a zúčastněnými stranami na národní úrovni.

Obsah

PODĚKOVÁNÍ	1
OBSAH	2
TABULKY, DIAGRAMY A RÁMEČKY	4
Tabulky	4
Diagramy.....	4
Rámečky	4
ÚVOD.....	5
Význam krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení.....	5
Vývoj a cíl příručky	6
Uživatelé a používání příručky	7
Oblast působnosti příručky	7
Používání krátkých popisů výsledků učení	8
Jak se orientovat v příručce.....	8
Další úvahy	9
KRÁTKÉ POPISY ZALOŽENÉ NA VÝSLEDČÍCH UČENÍ: ZÁKLADNÍ STRUKTURA.....	10
A – FORMÁLNÍ HLEDISKO	11
A1 Délka	11
A2 Formát popisu.....	11
B – OBSAHOVÉ HLEDISKO	12
B1 Celkové cíle a zaměření kvalifikace ve formě souvislého textu	12
Návodné otázky:	13
Doporučení	14
Další úvahy a tipy	18
B2 Výsledky učení v odrážkách	18
Návodné otázky:	21
Doporučení	21
Další úvahy a tipy	26
ZKRATKY	28

PŘÍLOHY	29
Příloha I Příklady krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení	29
Příloha II Slovesa vyjadřující činnost	32
Příloha III Kvalifikátory (přídavná jména a příslovce)	35
Příloha IV Evropský rámec kvalifikací: deskriptory úrovně ()	36
Příloha V Další zdroje a odkazy	39
SHRNUTÍ	41

Tabulky, diagramy a rámečky

Tabulky

Tabulka 1.	Struktura a formát krátkého popisu (souvislý text a odrážky)	11
Tabulka 2.	Celkový cíl a zaměření kvalifikace.....	12
Tabulka 3.	Výsledky učení v odrážkách	19
Tabulka 4.	Skladba vět (odrážek) vyjadřujících výsledky učení.....	22

Diagramy

Diagram 1.	Krátké popisy založené na výsledcích učení: základní struktura	10
------------	--	----

Rámečky

Rámeček 1.	Příklady souvislých textů uvádějících celkové cíle a zaměření kvalifikace.....	12
Rámeček 2.	Definice hlavních pojmů	19

Úvod

Význam krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení

Výsledky učení představují vyjádření toho, co by dotyčná osoba měla znát, čemu by měla rozumět a co by měla být schopna vykonávat po ukončení vzdělávacího procesu. Vývoj a používání národních rámců kvalifikací (NQF) založených na výsledcích učení a propojených s evropským rámcem kvalifikací (EQF) na úrovni EU zlepšily transparentnost a srovnatelnost kvalifikací ⁽¹⁾ v celé Evropě.

Zatímco úrovně EQF a NQF nabízejí jednoduchý způsob, jak získat první představu o kvalifikacích, značný význam pro prohloubení transparentnosti kvalifikací má vývoj databází/registrů kvalifikací.

Použití přístupu založeného na výsledcích učení se ukázalo jako užitečné při zjišťování podobností a rozdílů mezi kvalifikacemi, což umožňuje lépe pochopit jejich rozsah a zaměření ⁽²⁾. Nedávné studie a projekty však ukazují, že popisy výsledků učení se mohou lišit, například v obsáhlosti, formulacích a míře podrobnosti, což pro srovnatelnost kvalifikací představuje problém ⁽³⁾.

(1) Kvalifikace: formální výsledek procesu posouzení a validace, který je získán poté, co příslušný subjekt rozhodl, že dosažené studijní výsledky jednotlivce odpovídají daným standardům.

(2) Cedefop (2020). *European qualifications framework. Initial vocational education and training: focus on qualifications at levels 3 and 4* (Evropský rámec kvalifikací. Počáteční odborné vzdělávání a příprava: zaměření na kvalifikace na úrovni 3 a 4). Cedefop (2020). *National qualifications frameworks developments in Europe 2019. Qualifications frameworks: transparency and added value for end users* (Vývoj národních rámců kvalifikací v Evropě 2019. Rámec kvalifikací: transparentnost a přidaná hodnota pro koncové uživatele). Cedefop (2022). *Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes* (Porovnání kvalifikací v oblasti odborného vzdělávání a přípravy: k metodikám analýzy a porovnávání výsledků učení).

(3) Pilotní projekty EQF a projektová skupina pro horizontální srovnatelnost kvalifikací 2016 a 2018; Projektová skupina EQF–Europass pro krátký popis kvalifikací 2023; Cedefop (2022). *Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes* (Porovnání kvalifikací v oblasti odborného vzdělávání a přípravy: k metodikám analýzy a porovnávání výsledků učení). Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Definování, formulace a uplatňování výsledků učení: evropská příručka), 2. vydání.

Úplné popisy národních kvalifikací jsou vypracovány podle národních kritérií a priorit a mohou odkazovat na řadu konkrétních výsledků učení. Krátké a souhrnné popisy, které vycházejí z úplných národních popisů, ale nenahrazují je, mají řadu výhod. Mohou být pro jednotlivé studující nebo zaměstnavatele vstupním zdrojem informací a poskytují snadný přístup i k údajům o konkrétních kvalifikacích. Lze je snadněji přeložit a mohou poskytnout rychlý přehled o obsahu a profilu kvalifikace.

Strukturování krátkých popisů podle stejných zásad je důležité pro zvýšení transparentnosti a porozumění a usnadnění porovnávání; může také podpořit využití digitálních nástrojů pro přístup k informacím o obsahu a profilu kvalifikací, jejich využívání, propojování a porovnávání ⁽⁴⁾.

Zlepšení dostupnosti, transparentnosti a srovnatelnosti kvalifikací může zvýšit mobilitu pracovníků a studujících, podpořit celoživotní učení a řízení kariéry propojením různých kvalifikací a zkušeností.

Vývoj a cíl příručky

Tuto příručku vypracovala skupina odborníků ⁽⁵⁾ na úrovni EU, kterou koordinovala Evropská komise s technickou a koncepční podporou střediska Cedefop. V průběhu vývoje příručky probíhaly konzultace s odborníky a zúčastněnými stranami na národní úrovni.

V rámci skupiny bylo předloženo celkem 33 kvalifikací (krátké a úplné popisy), z nichž bylo 22 kvalifikací analyzováno. Na základě analýz skupina vybrala klíčové zásady, na nichž jsou postupy pro tvorbu krátkých popisů výsledků učení založeny. První návrh příručky byl představen na 60. zasedání poradní skupiny pro EQF v listopadu 2022 (sdělení EQF AG 60-4). Následné testování zahrnovalo

⁽⁴⁾ Azzara Z. a Garmash A. (2022). *From fragmented paper-based systems to digitally connected qualification systems accessible to citizens* (Od roztříštěných papírových systémů k digitálně propojeným kvalifikačním systémům přístupným občanům). In Cedefop, ETF, UNESCO a Ústav pro celoživotní učení v rámci UNESCO. *Global Inventory of regional and national qualifications frameworks 2022. Volume 1: Thematic Chapters* (Globální přehled regionálních a národních rámců kvalifikací 2022. Svazek 1: Tematické kapitoly). Úřad pro publikace Evropské unie.

⁽⁵⁾ Poradní skupina pro evropský rámec kvalifikací a poradní skupina pro Europass se dohodly na vytvoření projektové skupiny, která by měla za úkol vypracovat příručku pro krátké popisy výsledků učení pro zveřejnění na Europassu. Skupinu tvořili odborníci z dvanácti zemí (Belgie (NL), Finsko, Francie, Itálie, Kypr, Německo, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Rakousko, Slovinsko, Maďarsko), Asociace evropských univerzit, sdružení SME United, Business Europe a Evropské nadace odborného vzdělávání (ETF). Skupině předsedala Evropská komise a technicky a koncepčně ji podporovalo středisko Cedefop.

shromáždění zpětné vazby od zúčastněných stran a vypracování krátkých popisů kvalifikací dle postupů uvedených v příručce. Na konci procesu bylo vypracováno dvacet popisů a proběhlo vzájemné hodnocení s cílem identifikovat místa, která je třeba upravit a dále vybrat popisy, které by mohly sloužit jako vzorové příklady (nakonec jsou do příručky zahrnuty tři příklady).

Cílem zpracování příručky je podpořit společné zásady, a tedy i jednotnou strukturu a přístup k vytváření krátkých a souhrnných popisů výsledků učení u kvalifikací za účelem zveřejnění v databázích/registrech kvalifikací napojených na [Europass](#).

Uživatelé a používání příručky

Tuto příručku mohou při vytváření krátkých popisů použít, poskytovatelé vzdělávání a odborné přípravy, orgány odpovědné za kvalifikace a/nebo odborníci odpovědní za definování a popis kvalifikací na všech úrovních a ve všech odvětvích, a to veřejných i soukromých.

Ačkoli je publikace určena pro krátké popisy výsledků učení u kvalifikací NQF/EQF, lze ji použít pro jakoukoli kvalifikaci, osvědčení a diplom i popis menších jednotek výsledků učení mimo systémy NQF/EQF

Oblast působnosti příručky

Za vytváření krátkých i dlouhých popisů kvalifikací odpovídají jednotlivé státy.

Tato příručka podporuje tvorbu krátkých – souhrnných a výstižných – popisů založených na výsledcích učení, které vyjadřují obsah, zaměření a složitost všech typů a úrovní kvalifikace. Předmětem nejsou úplné popisy kvalifikací (například ve formě kvalifikačních standardů nebo vzdělávacích programů).

Stávající informační modely ⁽⁶⁾ navrhují informační pole (např. název kvalifikace, orgán udělující kvalifikaci, oblast) pro zlepšení sdílení informací o kvalifikacích a databázích/registrech kvalifikací ⁽⁷⁾. Stávající modely však

⁽⁶⁾ „Informační modely“ je termín používaný v kontextu evropského modelu učení (ELM). Odkazuje na zdroje, které byly analyzovány a zohledněny při vytváření evropského modelu učení. Jedná se například o definice a standardy převzaté z doporučení o EQF rozhodnutí o rámci Europass – dodatku k diplomu nebo dodatku k osvědčení.

⁽⁷⁾ V příloze IV doporučení o EQF jsou uvedena povinná a nepovinná datová pole pro digitální zveřejňování informací o všech typech a úrovních kvalifikací (např. název kvalifikace, orgán udělující kvalifikaci, oblast). V návaznosti na přílohu III podporuje zveřejňování a sdílení informací o kvalifikacích v systému Europass Rejstřík souborů

poskytují pouze obecný návod, jak prezentovat informace o výsledcích učení způsobem, který podporuje transparentnost a srovnatelnost. Příručka z těchto modelů vychází a usiluje o jejich integraci tím, že se zaměřuje na specifické informační pole „výsledky učení“.

Používání krátkých popisů výsledků učení

Vytváření krátkých popisů na evropské a mezinárodní úrovni usnadňuje transparentnost a srovnatelnost kvalifikací z různých odvětví a zemí, například prostřednictvím rámce Europass a EQF. Poskytuje také příležitost zlepšit kvalitu a dosah stávajících nástrojů pro sdílení informací o kvalifikacích.

Na národní úrovni lze krátké popisy použít pro informační a komunikační účely, zejména jako podporu rámců kvalifikací a pro formování části databází a registrů kvalifikací.

Krátké popisy kvalifikací by měly umožnit uživatelům a zúčastněným stranám na národní i mezinárodní úrovni (včetně studujících, zaměstnavatelů, rodičů, učitelů, poskytovatelů vzdělávání a odborné přípravy, odborníků na validaci), aby rychle pochopili náročnost a zaměření obsahu. Popisy by sice měly poskytovat konzistentní informace o úrovni obtížnosti výsledků učení, poskytnout komplexní zdůvodnění úrovně EQF/NRK ale cílem není.

Použití krátkých popisů výsledků učení může záviset na konkrétních podmínkách a praxi v jednotlivých zemích, včetně jejich vztahu k podrobnějším popisům kvalifikací nebo ke vzdělávacím programům. Některé země již rozlišují mezi úplnými popisy výsledků učení používanými pro účely přiřazování nebo uznávání a kratšími popisy, které používají ke shrnutí hlavních znaků kvalifikace.

Jak se orientovat v příručce

Příručka je rozdělena do dvou hlavních částí, A a B.

Oddíl A se zaměřuje na formální znaky popisu (délka a formát). Oddíl B se zaměřuje na popis z obsahového hlediska: nabízí návod, co je třeba vzít v úvahu při jeho tvorbě a nabízí návrhy formulací.

údajů o kvalifikacích (QDR) a evropský model učení. Přestože tyto stávající modely zdůrazňují význam informací o výsledcích učení, poskytují pouze obecný návod, jak je prezentovat způsobem, který podporuje transparentnost a srovnatelnost. Tato příručka ze stávajících modelů sdílení informací o kvalifikacích vychází a současně je rozšiřuje.

Při přípravě krátkých popisů je důležité přistupovat ke klíčovým obsahovým charakteristikám uvedeným v příručce (šíře/rozsah, hloubka/náročnost a kontext) pružně, nikoli rigidně nebo mechanicky. Některá rozlišení jsou pojmové abstrakce, které se v praxi překrývají.

Některé z předložených návrhů se odborníkům a praktikům v oblasti výsledků učení mohou zdát samozřejmé nebo jednoduché. Vzhledem k tomu, že cílem příručky je podpořit i ty, kteří se v této oblasti orientují méně, jsou v nich uvedeny i obecná doporučení a odkazy na další zdroje (viz oddíl Odkazy a reference).

Pro lepší srozumitelnost textu obsahuje publikace vysvětlení, obrázky, návodné otázky, doporučení a další tipy a úvahy. Kromě tří příkladů krátkých popisů v příloze I obsahuje příručka konkrétní příklady spojené s doporučeními a tipy použití. K dispozici je také seznam sloves vyjadřujících činnost a kvalifikátorů (přídavná jména a příslovce).

Příklady v příručce jsou buď převzaty ze stávajících krátkých popisů kvalifikací, nebo byly upraveny či vytvořeny pro ilustrační účely.

Další úvahy

Při přípravě příručky a doprovodných příkladů (příloha I) se ukázalo, že vytvořit dokonalý krátký popis je náročný úkol. Různé země mohou mít různá kritéria, která chtějí dodržovat, nebo aspekty, na které chtějí klást důraz. Vypracování příručky by mělo být považováno za součást probíhající spolupráce mezi zeměmi, jejímž cílem je vypracovat a uplatňovat společné postupy pro popisy výsledků učení s cílem zlepšit transparentnost a srovnatelnost kvalifikací. Díky zkušenostem, průběžné spolupráci a výměně informací o uplatňování různých postupů v různých zemích a odvětvích se tato publikace může dále vyvíjet a zahrnovat další příklady.

Při psaní krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení se doporučuje zvážit zapojení odborníků mimo organizaci a/nebo zemi za účelem získání zpětné vazby.

Krátké popisy založené na výsledcích učení: základní struktura

Při tvorbě a psaní krátkých popisů je třeba zohlednit následující zásady:

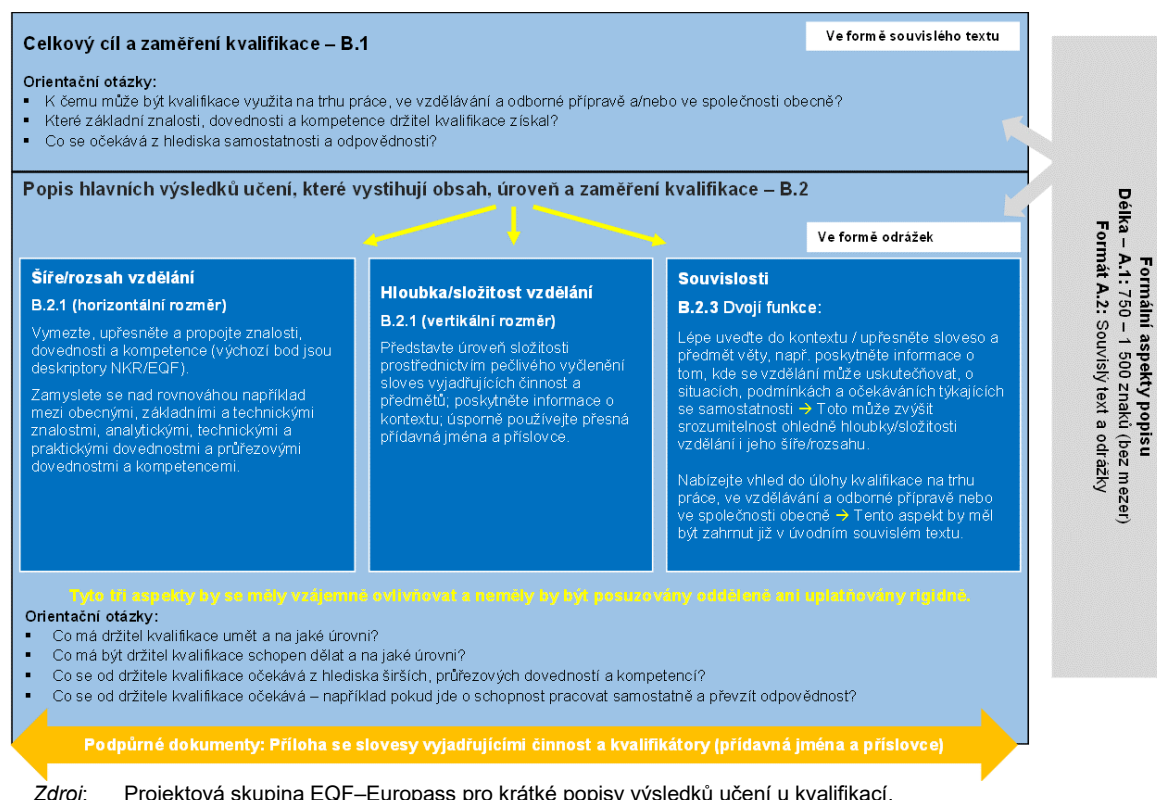
A. Formální hledisko

- a) A.1 Délka popisu (750 až 1 500 znaků bez mezer);
- b) A.2 Formát popisu (souvislý text a odrážky).

B. Obsahové hledisko

- a) B.1 Celkové cíle a zaměření kvalifikace (formou souvislého textu);
- b) B.2 Hlavní výsledky učení (formou odrážek), které vystihují zaměření, obsah a složitost kvalifikace a zahrnují následující body:
 - i) B.2.1 Šíře/rozsah získaného vzdělání;
 - ii) B.2.2 Hloubka/náročnost získaného vzdělání;
 - iii) B.2.3 Informace o kontextu.

Diagram 1. Krátké popisy založené na výsledcích učení: základní struktura

A – Formální hledisko

A1 Délka

Popis by měl mít rozsah 750 až 1 500 znaků (bez mezer).

Tato orientační délka poskytuje dostatečný prostor pro zachycení podstaty kvalifikace a umožňuje čtenářům rychle pochopit její základní rysy. Orientační limit byl stanoven, aby bylo zajištěno, že popis lze považovat za krátký.

A2 Formát popisu

Popište kvalifikaci pomocí kombinace souvislého textu a odrážek.

Souvislý text by měl sloužit k představení celkového cíle a zaměření kvalifikace (B.1).

Pro zachycení konkrétních výsledků učení by měly být použity odrážky (B.2).

Tabulka 1. **Struktura a formát krátkého popisu (souvislý text a odrážky)**

Souvislý text představující celkové cíle a zaměření kvalifikace	Držitel/ka kvalifikace.....
Odrážky vyjadřující výsledky učení	např.: Vysvětlí 1) 2) 3) ...

Zdroj: Projektová skupina EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení u kvalifikací.

B – Obsahové hledisko

B1 Celkové cíle a zaměření kvalifikace ve formě souvislého textu

Popis by měl začínat krátkým úvodem ve formě souvislého textu, který vyjadřuje celkový cíl a zaměření kvalifikace, včetně informací o kontextu ⁽⁸⁾.

To by mělo čtenáři umožnit, aby pochopil podstatu kvalifikace a porozuměl její úloze a postavení ve vztahu k trhu práce, systémům vzdělávání a odborné přípravě a/nebo společnosti obecně.

Tabulka 2. Celkový cíl a zaměření kvalifikace

Souvislý text představující celkové cíle a zaměření kvalifikace	Držitel/ka kvalifikace.....
Odrážky vyjadřující výsledky učení	1) 2) 3) ...

Zdroj: Projektová skupina EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení u kvalifikací.

Rámeček 1. Příklady souvislých textů uvádějících celkové cíle a zaměření kvalifikace

Příklad A

Držitel/ka kvalifikace „Administrativní asistent“ (EQF/NQF 4) má na základě tříletého duálního vzdělávání ve společnosti odborného vzdělávání a v odborné škole znalosti a dovednosti pro vykonávání kancelářských, administrativních a organizačních prací v podnicích všech odvětví a v dalších institucích (např. ve veřejné správě, organizacích, sdruženích atd.). Podle zaměření úkolu vykonává práci v kanceláři, v účtárně, v personálním oddělení nebo v oblastech, jako je nákup, prodej či skladování.

Příklad B

Držitel/ka kvalifikace „Počáteční odborné vzdělávání v oboru environmentálních technologií pro nakládání s odpadními vodami“ (EQF/NQF 4) dokáže pracovat s odvodňovacími systémy a v oblasti nakládání se srážkovými vodami, čištění

⁽⁸⁾ Název kvalifikace často poskytuje důležité informace o původu a zaměření kvalifikace, zejména pokud se vztahuje k dobře známému typu kvalifikace (počáteční odborné vzdělávání a příprava, bakalářské nebo magisterské vysokoškolské vzdělání) a/nebo k určitému úkolu nebo profesi. Protože tak tomu není vždy, je nutný přesný popis kontextu. Informace týkající se kontextu jsou důležité jak při popisu celkového cíle a zaměření kvalifikace (B1), tak při vytváření výsledků učení ve formě odrážek (B2).

odpadních vod a zpracování kalů z čistíren odpadních vod. Pracuje v komunálních a průmyslových čistírnách odpadních vod a v kanalizačních společnostech. Zajišťuje udržitelný a energeticky účinný provoz komunálních a průmyslových čistíren odpadních vod. Držitel/ka kvalifikace je způsobilý/á k řízení malých čistíren odpadních vod.

Příklad C

Držitel/ka kvalifikace „Odborná kvalifikace v oboru kadeřnictví a kosmetika“ (EQF/NRK 4) dokáže poskytovat zákazníkům kosmetické a kadeřnické služby a prodávat výrobky a služby společnosti na základě komplexních znalostí výrobků a zdravotních a bezpečnostních postupů. Má běžnou základní odbornou způsobilost a může si zvolit specializaci se zaměřením na poradenství v oblasti péče o vlasy a kosmetiky, péči o pleť, kadeřnictví nebo holičství.

Příklad D

Držitel/ka kvalifikace „Akreditovaný účetní“ (EQF/NQF 5) dokáže registrovat a ověřovat finanční údaje externích organizací. Dokáže klientům poradit, jak dodržovat účetní předpisy, a poskytnout jim potřebné obchodní informace. Držitel/ka této kvalifikace je považován/a za akreditovaného/ou k výkonu povolání účetního jako samostatně výdělečně činná osoba. V Belgii (Flandry) může tuto profesi vykonávat pouze akreditovaný účetní.

Příklad E

Držitel/ka kvalifikace „Asistent na chirurgii“ (EQF/NQF 6) má klíčovou roli v oblasti chirurgické péče, kde se uskutečňuje mnoho speciálních chirurgických a rizikových operací a probíhá složitý, rychle postupující technologický vývoj. Může být součástí multidisciplinárního týmu složeného z operatérů, anesteziologů, anesteziologických asistentů a operačních asistentů. Může pomáhat ošetřujícímu specialistovi v jeho činnostech a koordinuje a řídí proces péče o pacienta v perioperačním období. Kromě toho může spolupracovat s podpůrnými službami chirurgického oddělení, jako jsou oddělení centrální sterilizace, ošetrovatelská oddělení, radiologické oddělení a laboratoře. Kvalifikaci lze získat v rámci počátečního odborného vzdělávání, kdy je studující během kurzu zaměstnán/a v akreditovaném zdravotnickém zařízení.

Zdroj: Projektová skupina EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení u kvalifikací.

Návodné otázky:

Účelem níže uvedených otázek je usnadnit zamyšlení nad aspekty, které lze uvést při tvorbě souvislého textu vyjadřujícího celkové cíle a zaměření kvalifikace (B1). Účelem není odpovědět na všechny otázky přímo nebo mechanicky.

- a) K čemu může být kvalifikace využita na trhu práce, ve vzdělávání a odborné přípravě a/nebo ve společnosti obecně? Co dokáže držitel/ka kvalifikace s touto kvalifikací dělat?
 - i) Připravuje kvalifikace na konkrétní úkoly, funkce a/nebo povolání?
 - ii) Poskytuje kvalifikace zvláštní oprávnění, například na základě povolení k výkonu povolání? Umožňuje přístup k regulovanému

- povolání? Opravňuje kvalifikace k zahájení konkrétní obchodní nebo podnikatelské činnosti?
- iii) Pokud kvalifikace není přímo spojena s konkrétními úkoly, povoláními, profesemi, jaký je účel kvalifikace ve vztahu k:
 - zaměstnanosti,
 - počátečnímu odbornému vzdělávání a přípravě,
 - dalšímu odbornému vzdělávání a přípravě,
 - osobnímu rozvoji?
 - iv) Umožňuje kvalifikace přístup k určitému dalšímu vzdělávání? Je relevantní zmínit možné vzdělávací dráhy?
 - v) Existují specifické požadavky na přístup ke kvalifikaci, které je vhodné zmínit, aby byla objasněna její úloha a postavení?
- b) Které základní znalosti, dovednosti a/nebo kompetence ⁽⁹⁾ má držitel/ka této kvalifikace?
 - c) Co se od držitele/ky kvalifikace očekává, například pokud jde o schopnost samostatné práce?
 - d) Co se od držitele/ky kvalifikace očekává – například pokud jde o převzetí odpovědnosti za procesy a řízení ostatních?

Doporučení

- a) Pište stručně a výstižně a snažte se, aby souvislé věty zabraly přibližně 1/4 celého popisu.
- b) Vyhněte se používání jednoho konkrétního rodu.

⁽⁹⁾ V diskusích o evropských rámcích kvalifikací vznikl problém s pojmem „kompetence“ kvůli jeho různým výkladům. Zatímco při vymezení „dovedností“ a „znalostí“ v počátcích vývoje EQF došlo k poměrně rychlé shodě, vymezení třetí oblasti se ukázalo jako náročnější. Třetí oblast EQF se původně nazývala „kompetence“, ale její rozsah se omezil na pojem „samostatnosti a odpovědnosti“. Při revizi EQF z roku 2017 byl změněn pouze název nadpisu třetí oblasti na „samostatnost a odpovědnost“, aniž by byly provedeny podstatné změny v deskriptorech úrovní. Analýza deskriptorů úrovní NQF ve vztahu ke „třetí oblasti EQF“ (dříve nazývané kompetence, nyní odpovědnost a samostatnost) ukazuje, že zatímco všechny deskriptory národních úrovní vykazují prvky odpovídající samostatnosti a odpovědnosti podle doporučení o EQF, některé země rozšířily své deskriptory o širší rozměry, jako je „kritické myšlení“, „kreativita“, „podnikavost“, „schopnost učit se, „spolupráce“ atd. Ačkoli tato příručka výslovně odkazuje na deskriptory úrovní EQF jako na klíčový výchozí bod, ve snaze co nejvíce zohlednit vnitrostátní postupy a nevylučovat aspekty, které jsou v jednotlivých zemích považovány za důležité, je v příručce používán termín „kompetence“, přičemž je zároveň zdůrazněno, že je důležité se při popisu výsledků učení zabývat samostatností a odpovědností. Další informace o deskriptorech úrovní EQF a NQF naleznete zde: Cedefop (2018). [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#) (Analýza a přehled deskriptorů úrovní NQF v evropských zemích). Úřad pro publikace Evropské unie.

- c) Použijte výraz „Držitel/ka kvalifikace ...“ nebo titul získaný při této kvalifikaci a v případě potřeby použijte ženský nebo mužský rod.
- d) Uveďte v závorce úroveň EQF/NQF (pokud je to relevantní).
Příklad: „Držitel/ka kvalifikace „Administrativní asistent/ka“ (EQF/NQF 4) zpracuje...“
- e) Zajistěte, aby souvislý text přesně představoval výsledky učení uvedené v odrážkách a aby byla zajištěna provázanost mezi souvislým textem a odrážkami:
Vyhněte se nesrovnalostem mezi souvislým textem a odrážkami. Například v souvislém textu je zdůrazněna vysoká míra samostatnosti, ale ve výčtu výsledků učení je uvedena pouze spolupráce s ostatními.
- f) V závislosti na zaměření kvalifikace uveďte informace o postavení a úloze kvalifikace ve vztahu k trhu práce, systémům vzdělávání a odborné přípravě a/nebo společnosti obecně.
Příklady informací o kontextu zahrnutých do souvislého textu, které ukazují roli kvalifikace na trhu práce:
 - i) „Držitel/ka kvalifikace „Obchodní administrativa“ (EQF/NQF 5) pracuje v oborech obchodu a administrativy a je kvalifikován/a stát se samostatným podnikatelem“;
 - ii) „Držitel/ka kvalifikace „Provozovatel/ka propagačních a recepčních služeb“ (EQF/NQF 3) pracuje v ubytovacích zařízeních, cestovních kancelářích a asistenčních službách v oblasti cestovního ruchu“;
 - iii) „Držitel/ka kvalifikace „Tesař“ (EQF/NQF 4) staví, montuje, udržuje a renovuje dřevěné konstrukce pro různé typy budov. Plánuje a provádí ruční a strojní práce na dřevěných konstrukcích vnitřních a venkovních stěn, stropů, střech a podlah“;
 - iv) „Držitel/ka této kvalifikace je akreditován/a k výkonu povolání účetní jako osoba samostatně výdělečně činná“;
 - v) „Kvalifikace je předpokladem pro výkon povolání klinického psychologa/klinické psycholožky v dané zemi“;

Příklady informací o kontextu zahrnutých do souvislého textu, které ukazují postavení kvalifikace ve vztahu k systémům vzdělávání a odborné přípravě nebo společnosti obecně:

- i) „Kvalifikace poskytuje základ v biotechnologickém výzkumu a její držitel/ka může pokračovat v dalším studiu v oborech, typu genetické inženýrství a farmaceutický výzkum“;
- ii) „Kvalifikace je určena pro náročnější vzdělávání v oblasti elektroinstalací nebo elektrických sítí“;

- iii) „Jedná se o počáteční odborné vzdělávání, které umožňuje vstup do terciárního vzdělávání;
- iv) „Kvalifikace poskytuje přístup k akademickému vzdělání;
- v) „Kvalifikace poskytuje všeobecné znalosti a kompetence pro zaměstnání na různých pozicích v oblasti obchodu. Nabízí možnosti osobního rozvoje a otevírá cestu k dalšímu vzdělávání a odborné přípravě ve specializovaných oblastech řízení podniku nebo podnikání“;
- vi) „Kvalifikace „Certifikace k poskytování první pomoci“ poskytuje jednotlivcům znalosti a dovednosti, které jim umožní poskytnout okamžitou pomoc v naléhavých zdravotních situacích, a podporuje tak jejich vlastní bezpečí i bezpečí osob v jejich okolí.“

Povšimněte si, že stejný popis může zdůrazňovat postavení kvalifikace s ohledem na jeden aspekt nebo všechny aspekty (trh práce, systém vzdělávání a odborné přípravy, společnost obecně atd.).

- g) Vyberte a shrňte základní znalosti, dovednosti a kompetence získané v rámci kvalifikace. Může být užitečné zamyslet se nad tím, zda je kladen větší důraz na teoretické či faktické znalosti, nebo na praktické, analytické či průřezové dovednosti ⁽¹⁰⁾:
 - i) Vyvarujte se obecných prohlášení: „Má klíčové odborné dovednosti a kompetence a *dobré všeobecné znalosti* ve svém oboru“.
 - ii) Nepoužívejte obecná přídavná jména: „Poskytuje *dobré* služby zákazníkům“. Viz příloha III.
 - iii) Příklady vět v úvodním souvislém textu, které mohou ilustrovat získání specifických a technických dovedností pro konkrétní odvětví nebo povolání, stejně jako obecnějších dovedností a znalostí použitelných v různých odvětvích trhu práce a společnosti obecně nebo při přípravě na další vzdělávání:
 - „Držitel/ka kvalifikace bezpečně provádí instalace, opravy nebo zadává práce na nemovitostech a v průmyslu. Zajišťuje, aby byl konečný výsledek bezpečný a splňoval požadavky stanovené pro danou práci“;

⁽¹⁰⁾ Koncepty znalostí a dovedností lze v různých zemích rozdělit různě. Na úrovni EU jsou hlavními prvky deskriptorů úrovně EQF 1) znalosti popsané jako faktické a/nebo teoretické; 2) dovednosti popsané jako kognitivní a praktické a 3) samostatnost a odpovědnost. Před revizí se třetí prvek nazýval „kompetence“, ale byl popsán z hlediska samostatnosti a odpovědnosti. Po revizi doporučení o EQF byl název třetí oblasti učení „kompetence“ přejmenován na „samostatnost a odpovědnost“. Zdroj: Doporučení o EQF z roku 2017.

- „Ovládá řadu základních obecných znalostí, včetně početních úkonů a gramotností, je vybaven/a občanskými kompetencemi, které umožňují aktivní zapojení do života komunity“;
 - „Držitel/ka kvalifikace dokáže zajistit hladký chod systémů IT. Rozvíjí je, přizpůsobuje a/nebo udržuje a pečuje o uživatele“;
 - „Staví, montuje, rekonstruuje, udržuje a sanuje dřevěné konstrukce pro různé typy budov“;
 - „Držitel/ka kvalifikace provádí hloubkovou analýzu stávajícího výzkumu a formuluje výzkumná šetření s cílem dosáhnout pokroku ve výzkumu biologické rozmanitosti“.
- h) Uvádějte celkovou úroveň samostatnosti a odpovědnosti. Toho lze dosáhnout také pomocí kvalifikátorů (přídavných jmen a příslovců) a/nebo pečlivým výběrem sloves a předmětů. Příklady:
- i) „Držitel/ka kvalifikace „Provozovatel propagačních a recepčních služeb“ (EQF/NQF 3) pracuje v ubytovacích zařízeních, cestovních kancelářích a asistenčních službách v oblasti cestovního ruchu. Působí na výkonné úrovni s omezenou samostatností a odpovědností při poskytování recepčních služeb a dodržování předepsaných postupů v rámci konkrétního provozu“;
 - ii) „Držitel/ka kvalifikace v rámci stavebních prací koordinuje a řídí činnosti vedoucích pracovníků na stavbě“;
 - iii) „Držitel/ka kvalifikace je kvalifikován/a pro řízení malých čistíren odpadních vod“;
 - iv) „Očekává se, že bude pracovat v multidisciplinárních týmech a převezme odpovědnost za procesy v předvídatelných souvislostech, ale podléhajících změnám, které mohou vyžadovat přizpůsobivost“.
- i) Nezapomeňte, že čtenář/ka popisu nemusí nutně znát národní kontext. Věnujte pozornost používání národní terminologie, která nemusí být všeobecně srozumitelná, nebo ji doplňte vysvětlením:
- i) nesprávně: „Po vykonání odborné *maturitní* zkoušky mohou žáci nastoupit do *maturitního/odborného* kurzu a složit jednu z obecných *maturitních* zkoušek, aby se mohli přihlásit ke studiu na vyšších i středních odborných školách“;
 - ii) správně: „Kvalifikace umožňuje přístup k vyšším odborným a profesním studijním programům a ke všeobecným *maturitním* zkouškám, které jsou nezbytné pro přijetí do vysokoškolských studijních programů“;
 - iii) nesprávně: „Struktura odborné kvalifikace v oblasti elektrotechniky a automatizační techniky byla naplánována tak, aby vzdělání

elektrikářů odpovídalo elektrotechnické kvalifikaci 2 uvedené v právních předpisech o bezpečnosti elektrických zařízení a vzdělání montérů automatizačních zařízení odpovídalo elektrotechnické kvalifikaci 3“;

- iv) správně: informujte, že kvalifikace umožňuje přístup k dalšímu stupni vzdělávání (elektrotechnická kvalifikace 2 a 3) a/nebo zdůrazněte dodržování předpisů pro elektrikáře.

Další úvahy a tipy

- a) Pokud to pomůže lépe pochopit cíl a zaměření kvalifikace, uveďte informace o vstupních podmínkách a dalších požadavcích, nárocích (např. přístup k regulovaným kvalifikacím) a/nebo o tom, jak lze kvalifikaci získat. Příklady:
 - i) „Držitel/ka kvalifikace „Elektrotechnik“ (EQF/NQF 4) instaluje, zapojuje, připojuje a uvádí do provozu obytné [...]. Pro plnění určitých úkolů a/nebo v určitých souvislostech jsou nezbytnou nebo žádoucí podmínkou další osvědčení“;
 - ii) „Kvalifikaci lze získat v rámci počátečního odborného vzdělávání, kdy je studující během kurzu zaměstnán v akreditovaném zdravotnickém zařízení“;
 - iii) „Kvalifikaci lze získat na základě tříletého duálního vzdělávání.“
- b) Pokud je to relevantní, objasněte, zda držitel/ka získal specializované vzdělání díky existujícím specializacím nebo volitelným jednotkám/modulům. Příklad:
 - i) „Držitel/ka kvalifikace může mít specializovanější dovednosti v poradenství v oblasti péče o vlasy, kosmetiky, péče o pleť, kadeřnictví nebo holičství, v závislosti na zvolené oblasti kompetencí. Kompetence lze dále rozšířit volitelnými jednotkami ve všech oblastech“.

B2 Výsledky učení v odrážkách

Po úvodním prohlášení o celkových cílech a zaměření kvalifikace by měl popis pokračovat výčtem hlavních výsledků učení ve formě odrážek.

Tabulka 3. **Výsledky učení v odrážkách**

Souvislý text představující celkové cíle a zaměření kvalifikace	Držitel/ka kvalifikace.....
Odrážky vyjadřující výsledky učení	1) 2) 3) ...

Zdroj: Projektová skupina EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení u jednotlivých kvalifikací

Hlavní výsledky učení uvedené v odrážkách by se měly týkat tří klíčových aspektů a měly by z nich vyplývat.

B.2.1 Šíře/rozsah získaného vzdělání.

B.2.2 Hloubka/náročnost získaného vzdělání.

B.2.3 Kontext.

Šíře/rozsah, hloubka/náročnost a kontext jsou v příručce řešeny odděleně, aby se zdůraznil jejich význam, ale nemělo by se s nimi odděleně zacházet ani je při vytváření krátkých popisů uplatňovat rigidně. Mohou se překrývat a v popisech by se měly vzájemně ovlivňovat a podporovat.

Kromě toho, že příručka uvádí obsahové aspekty, které mají být zohledněny v odrážkách, je uvedena také syntaktická struktura, která má sloužit k formulování odrážek vyjadřujících výsledky učení (viz tabulka 3).

Rámeček 2. **Definice hlavních pojmů**

Šíře/rozsah vzdělání znamená objasnit *rozsah* vzdělání získaného v rámci kvalifikace, a vymezit tedy dosažené výsledky učení. To znamená předat informace o typech získaných znalostí a popsat dovednosti a schopnosti, kterými držitel/ka kvalifikace disponuje. Výchozím bodem pro úvahy o šíři učení jsou oblasti učení (nazývané také

horizontální rozměr rámců kvalifikací) uvedené v deskriptorech úrovně EQF/NQF ⁽¹¹⁾. Viz též příloha IV.

Příklad: Držitel/ka kvalifikace porovnává a hodnotí iniciativy zemí EU v oblasti vzdělávací politiky a přijímá rozhodnutí založená na důkazech.

Příklad: Držitel/ka kvalifikace vybere a použije nejnovější restaurátorské techniky k zachování a ochraně historických staveb.

Příklad: Držitel/ka kvalifikace montuje a opravuje dřevěné konstrukce pro různé obytné a průmyslové budovy.

Poznámka: Díky pečlivému výběru sloves („porovnávat a hodnotit“, „vybrat a použít“, „montovat a opravovat“), předmětu („iniciativy zemí EU v oblasti vzdělávací politiky“, „inovativní restaurátorské techniky“, „dřevěné konstrukce“) a doplnění informací o kontextu („přijímat rozhodnutí založená na důkazech“, „k zachování a ochraně historických staveb“, „pro různé obytné a průmyslové budovy“) mohou vyplynout znalosti, dovednosti a kompetence, které držitel kvalifikace získal – šíře/rozsah vzdělání (znalosti o iniciativách v oblasti vzdělávací politiky, technikách pro provádění srovnání mezi zeměmi a hodnocení politiky nebo restauraci historických staveb; praktické dovednosti související s montáží a opravami atd.).

Hloubka/náročnost vzdělání se týká objasnění složitosti a propracovanosti získaného vzdělání. V rámci jedné oblasti učení (např. teoretické znalosti nebo praktické dovednosti) lze dosáhnout různých stupňů odborných znalostí a dovedností. Výchozím bodem pro definování hloubky a složitosti vzdělání jsou deskriptory úrovně EQF/NQR pro jednotlivé úrovně (nazývané také vertikální rozměr rámců kvalifikací) ⁽¹²⁾.

Příklad: Držitel/ka kvalifikace samostatně vybere a použije nejvhodnější výzkumné nástroje pro shromažďování empirických důkazů v oblasti mořské biologie.

Příklad: Držitel/ka kvalifikace pod dohledem shromažďuje empirické důkazy, a přispívá tak k probíhajícím studiím v oblasti mořské biologie.

Poznámka: Díky pečlivému výběru sloves („vybrat a použít“, „shromáždit“), předmětu („výzkumný nástroj“, „empirický důkaz“) a použití kvalifikátoru „samostatně“ a přidání informace o kontextu („pro shromažďování důkazů“ nebo „podpora studií v oblasti mořské biologie“) lze objasnit úroveň složitosti získaného vzdělání.

Informace o kontextu: Při psaní vět o konkrétních výsledcích učení (ve formě odrážek) slouží informace o kontextu k dalšímu upřesnění získaných výsledků učení. Vedle sloves a předmětů tvořících základní větu slouží další informace o kontextu k poskytnutí dalších podrobností, například o situacích, způsobech a podmínkách: slovesa nebo předměty samy o sobě nestačí k zachycení šíře a hloubky výsledků učení. Na podporu tohoto procesu poskytuje tato příručka také doporučení týkající se

⁽¹¹⁾ V evropském rámci kvalifikací jsou tři oblasti učení: 1) znalosti: popisovány jako teoretické a/nebo faktické; 2) dovednosti: popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) nebo praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů); 3) odpovědnost a samostatnost: popsány jako schopnost dotyčné osoby samostatně a odpovědně uplatnit znalosti a dovednosti. Tento rozměr se také označuje jako vertikální rozměr EQF.

⁽¹²⁾ Evropský rámec kvalifikací má osm úrovní popsaných z hlediska výsledků učení. Úroveň se zvyšuje podle úrovně znalostí, přičemž úroveň 1 je nejnižší a úroveň 8 nejvyšší. Tento rozměr se také označuje jako vertikální rozměr EQF.

syntaktické struktury vět vyjadřujících výsledky učení (viz tabulka 3). Informace o kontextu mohou zároveň pomoci objasnit úlohu a postavení kvalifikace ve vztahu k trhu práce, vzdělávání a odborné přípravě a společnosti obecně. Tento poslední aspekt by se měl objevit již v souvislém textu, který představuje celkové cíle a zaměření kvalifikace (B1).

Předchozí příklady v tomto ilustračním rámečku, v oddíle B1 a ve zbytku tohoto oddílu uvádějí příklady, jak se zabývat kontextem ve větách o výsledcích učení vyjádřených jako odrážky.

Návodné otázky:

Účelem níže uvedených otázek je usnadnit zamyšlení nad aspekty, které lze uvést při formulaci odrážek vyjadřujících výsledky učení (B.2). Účelem není odpovědět na všechny otázky přímo nebo mechanicky.

- a) Co má držitel/ka kvalifikace umět a na jaké úrovni?
 - i) Základní všeobecné znalosti?
 - ii) Technické a odborné znalosti?
- b) Co má být držitel/ka kvalifikace schopen dělat a na jaké úrovni?
 - i) Praktické dovednosti?
 - ii) Analytické dovednosti?
 - iii) Základní nebo pokročilé dovednosti?
- c) Co se od držitele/ky kvalifikace očekává z hlediska širších, ale relevantních průřezových dovedností a kompetencí?
 - i) Dovednosti a kompetence v oblasti sebeřízení (např. řízení času, schopnost se učit)?
 - ii) Komunikační schopnosti a dovednosti (ústní a písemné prezentace atd.)?
 - iii) Sociální dovednosti a kompetence (týmová práce, vedení ostatních atd.)?
 - iv) Případné další typy dovedností a kompetencí, které mají přímý vztah ke kvalifikaci a oblasti jejího uplatnění?
- d) Co se od držitele/ky kvalifikace očekává, například pokud jde o schopnost pracovat samostatně a převzít odpovědnost?

Doporučení

- a) Zaměřte se na základní výsledky učení, které vystihují celkové zaměření, obsah a složitost kvalifikace, a stanovte pořadí jejich důležitosti.
- b) V centru pozornosti by měl být vždy držitel kvalifikace.
- c) Důležitými aspekty, které se týkají rozsahu (B.2.1) a hloubky (B.2.2), jsou pečlivý výběr sloves vyjadřujících činnost a předmětů, stejně jako informace o kontextu (B.2.3).

- d) Porozumění může podpořit i skladba věty z hlediska uspořádání obsahu, přičemž se doporučuje používat následující strukturu: podmět – sloveso vyjadřující činnost – předmět – kontext ⁽¹³⁾.

Tabulka 4. **Skladba vět (odrážek) vyjadřujících výsledky učení**

Podmět	Sloveso vyjadřující činnost	Předmět závisející na slovesu	Kontext
Příslovce a přídavná jména lze přidat, pokud je to vhodné, ale je třeba je používat opatrně			
Držitel /kvalifikace...	představuje	písemně výsledky analýzy rizik,	což umožní ostatním sledovat postup a opakovat výsledky.
	rozlišuje mezi	environmentálními dopady	chladicích plynů používaných v chladicích systémech.
Držitel/ka kvalifikace...	koordinuje	činnosti vedoucích pracovníků	na jednoduchých stavbách
	provádí	pokročilé finanční projekce	pomocí nástrojů obchodního plánování a na podporu finančního a obchodního plánování.

Zdroj: Projektová skupina EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení kvalifikací a adaptace ze střediska Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Definování, formulace a uplatňování výsledků učení: evropská příručka), druhé vydání. Lucembursko, Úřad pro publikace Evropské unie.

- e) Pečlivě vybírejte slovesa a předměty pro každou větu, abyste se ujistili, že podpoří porozumění šíři/rozsahu (B.2.1) i hloubce/složitosti (B.2.2) vzdělání a kontextu (B.2.3). Viz příloha II.

Příklady sloves, která naznačují šíři/rozsah (B.2.1) získaného vzdělání:

- i) sloveso „montovat“ může naznačovat získání praktických dovedností, zatímco sloveso „provádět výzkum“ může znamenat analytické dovednosti;
- ii) povšimněte si, že praktické nebo analytické dovednosti mohou být na stejné úrovni složitosti, přičemž v tomto případě slouží k orientaci v šíři/rozsahu vzdělání význam sloves. Obě slovesa mohou být také součástí stejné kvalifikace.

Příklady různých předmětů, které naznačují šíři/rozsah (B.2.1) získaného vzdělání:

⁽¹³⁾ Ačkoli kategorie „kontext“ v tabulce 4 není „gramatickou kategorií“ (jako slovesa nebo podstatná jména), v příručce se v souladu s příručkou střediska Cedefop o výsledcích učení doporučuje považovat kontext za součást skladby věty jako způsob, jak zajistit, aby byly informace o tomto aspektu zahrnuty.

- i) Porovná politické iniciativy...“ je něco jiného než „porovná rozpočtové příjmy...“ nebo porovná stavební technologie...“;
- ii) povšimněte si, že tyto výsledky učení mohou být na stejné úrovni složitosti.

Příklady sloves, která naznačují hloubku/složitost (B.2.2) získaného vzdělání:

- i) slovesa jako „vyhodnocovat a zlepšovat“, „řídit“, „analyzovat a optimalizovat“ mohou dávat najevo vyšší složitost než slovesa jako „pomáhat“, „opakovat“, „provádět“, „kontrolovat“.

Příklady různých předmětů se stejnými slovesy, která ovlivňují pochopení hloubky/složitosti (B.2.2) získaného vzdělání; to ukazuje, jak je důležité pečlivě vybírat předmět věty a předmět vzdělání.

- i) „Analyzuje zpětnou vazbu od zákazníků získanou pomocí strukturovaných a předem definovaných online průzkumů“ je něco jiného než „analyzuje genetické sekvence za účelem přizpůsobení lékařské péče“; „vypracuje jednoduché shrnutí“ je něco jiného než „vypracuje komplexní návrh výzkumu“.

Příklady sloves, která naznačují kontext (B.2.3) týkající se uplatnění vzdělání a/nebo toho, co mohou držitelé se získanou kvalifikací dělat:

- i) použití sloves jako „sestavit“, „zkonstruovat“, „postavit“ může naznačovat, že kvalifikace připravuje především na zaměstnání, která jsou závislá na praktických dovednostech;
- ii) použití sloves jako „analyzovat“, „popsat“, „navrhnout“ může naznačovat, že kvalifikace připravuje především (nebo také) na zaměstnání, která jsou závislá na analytických dovednostech, nebo na další vzdělávání.

Příklady předmětů, které naznačují kontext, pokud jde o uplatnění vzdělání a o to, co dokáže držitel kvalifikace dělat:

- i) držitel/ka „analyzuje právní případy...“ může naznačovat význam výsledků učení pro právní prostředí;
 - ii) držitel/ka „provede laboratorní pokus...“ může naznačovat význam výsledků učení pro laboratorní prostředí.
- f) Začněte informace o kontextu (např. o podmínkách, situacích, metodách, cíli), aby se zlepšilo pochopení šíře/rozsahu (B.2.1) a hloubky/složitosti (B.2.2) učení a toho, kde lze získané výsledky učení uplatnit. Příklady:
- i) „Analyzuje právní případy, aby posoudil/a právní důsledky a poskytl/a klientům informovaná doporučení“;
 - ii) „Analyzuje právní případy a zkoumá právní teorie, a přispívá tak k publikování odborných článků“;

- iii) „Provádí laboratorní pokusy, aby žákům demonstroval základní chemické reakce a principy“;
 - iv) „Provádí laboratorní experimenty s cílem posoudit účinnost farmaceutických léčiv“;
 - v) „Komunikuje jako samostatný uživatel/ka v angličtině v oblasti turistických informací a hotelového ubytování“;
 - vi) „Používá počítačové systémy a software pro jednoduché grafické dvou/trojměrné prezentace“;
 - vii) „Vyztužuje stavební konstrukce a jejich části podle národních norem pro pokrývání, kotvení a spojování“.
- g) Pokud uvádíte kvalifikátory (příslovce a přídavná jména), dbejte na to, aby přispívaly k větší přesnosti vyjadřování, a vyhněte se proto vágním/obecným přídavným jménům. Viz příloha IV. Příklady přídavných jmen, která mohou objasnit hloubku/složitost vzdělání:
- i) Držitel/ka „vyvíjí jednoduché počítačové programy pro zpracování a vizualizaci dat“;
 - ii) Držitel/ka „samostatně identifikuje materiály a nástroje pro výrobu hydroizolace střech“;
 - iii) Držitel/ka „provádí běžné operace podle pokynů, včetně chirurgických operací“.
- h) Uvádějte znalosti a dovednosti, včetně průřezových dovedností, pokud je to relevantní, vzájemně propojeným a integrovaným způsobem:
- i) nesprávně: rozdělení znalostí a dovedností do samostatných seznamů nebo prvků seznamu zvlášť pro rozsah nebo hloubku;
 - ii) zamyslete se nad tím, zda lze znalosti a dovednosti prezentovat společně, nebo zda lze jejich souvislost předpokládat/implikovat. Příklady:
 - „dokončí elektrickou instalaci v souladu s platnými předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví“;
 - „navrhuje a implementuje algoritmy pro analýzu vývoje finančních trhů“;
 - „provádí kosmetické ošetření a vede zákazníky při péči o pleť a používání výrobků“.
- i) Zamyslete se nad cíli a zaměřením kvalifikace, abyste dosáhli rovnováhy, například mezi základními znalostmi (např. základy matematiky, přírodních věd, jazyků), pokročilými znalostmi, pokročilými specializovanými a technickými dovednostmi (např. souvisejícími s úkolem nebo funkcí) nebo průřezovými dovednostmi a kompetencemi (např. řešení problémů, schopnost se učit a komunikace). Způsob, jakým jsou popisy formulovány,

umožňuje zjistit, zda jsou získané znalosti, dovednosti a kompetence relevantní například pouze pro určité povolání nebo odvětví, pro meziprofesní odvětví, pro společnost jako celek nebo zda slouží především jako odrazový můstek pro další vzdělávání. Příklady:

- i) „pojmenuje geometrické tvary a obrazce...“;
 - ii) „měří a analyzuje fyzikální parametry elektrických zařízení a vybavení s cílem identifikovat chyby a zahájit opatření“;
 - iii) „komunikuje profesionálně s kolegy, klienty a návštěvníky osobně, telefonicky nebo prostřednictvím písemné korespondence...“;
 - iv) „integruje základy ekonomiky technologií a hlediska ochrany životního prostředí při plánování stavebních konstrukcí“;
 - v) „určí samostatně klíčové hodnoty parametrů pro zpracování a použití metody vstřikování“;
 - vi) „vybírání, připravuje a používá různé řezané květiny, zeleň a hrnkové rostliny pro výrobu květinové výzdoby a dekorací“;
 - vii) „vyvíjí, píše a hodnotí územní projekty pro místní demokracii a správu“;
 - viii) „organizuje poutavé umělecké aktivity přizpůsobené potřebám dětí, a to i v nemocničním prostředí“.
- j) Uveďte míru samostatnosti a odpovědnosti, která se od držitele/ky kvalifikace očekává při jeho/její vlastní práci nebo při dohledu nad ostatními. Příklady:
- i) „navrhuje, koordinuje a vede vzdělávací procesy a projekty, a to samostatně nebo ve spolupráci s kolegy a týmy“;
 - ii) „dává technické pokyny pracovníkům a subdodavatelům a kontroluje provádění stavebních prací z hlediska kvality a souladu s předpisy“;
 - iii) „plánuje a monitoruje práci a obchodní proces...“;
 - iv) „pomáhá vedoucímu projektu v provozu...“;
 - v) „samostatně vypracovává prováděcí plány stavebních konstrukcí a v případě potřeby je v průběhu realizace stavebního projektu upravuje“;
 - vi) „samostatně určuje rozměry stavebních prvků, ale nespojuje je do celků (budov), a proto ještě není schopen plánovat kompletní budovy“;
 - vii) „samostatně a tvořivě vykonává konkrétní jednoduché úkoly v oblasti stavebnictví a plní složitější úkoly ve skupině“.
- k) Pečlivě vybírejte slovesa vyjadřující činnost a vyhněte se slovesům neurčitým. Viz příloha II.
- l) Používejte spíše činný než trpný rod a věty vytvářejte kolem slovesa. Příklady:
- i) nesprávně: „Zdravotní stav svalů pacienta lze posoudit...“;

- ii) správně: „Držitel/ka kvalifikace posoudí stav svalů pacienta a poskytne mu individuální léčbu, která zmírní bolest a zlepší pohyblivost“.
- m) Vyvarujte se používání sloves jako podstatných jmen.
 - i) nesprávně: „Spolupráce při navrhování a vytváření modelu...“;
 - ii) správně: „Spolupracuje při navrhování...“;
 - iii) nesprávně: „Prokázal způsobilost pro stavbu, montáž, údržbu a sanaci dřevěných konstrukcí pro různé typy budov“;
 - iv) správně: „staví, montuje, udržuje a sanuje dřevěné konstrukce...“.
- n) Vyvarujte se opakování a složitým větným strukturám.
- o) Vyjádřete hloubku a složitost vzdělání v souladu s deskriptory EQF/NKR, ale nezapomeňte určit konkrétní a podrobné výsledky učení, které odpovídají konkrétní kvalifikaci ⁽¹⁴⁾.

Další úvahy a tipy

- a) Každá věta může kombinovat více sloves, ale měla by se, pokud možno, vztahovat ke stejnému předmětu/podstatnému jménu a představovat logickou posloupnost, která vykazuje rostoucí složitost (v opačném případě se zvýší nejednoznačnost a složitost). Viz příloha II.
 - i) Příklad kombinace sloves, která může vykazovat rostoucí složitost:
 - „plánuje, koordinuje a kontroluje logistické koncepce a zařízení stavenišť včetně pracovního a ochranného lešení“.
 - ii) Nesprávně: „plánuje bednění, vyztužování a odlévání nových konstrukcí a údržbu stavebních materiálů a vyhodnocuje náklady, časovou náročnost a dopad práce na životní prostředí“.
 - iii) Správně: „Držitel/ka kvalifikace plánuje bednění, vyztužuje a odlévá nové konstrukce a provádí údržbu stavebních materiálů, vyhodnocuje náklady, časovou náročnost a dopad práce na životní prostředí“.
- b) Zatímco úroveň kvalifikace EQF/NQF poskytuje „celkovou nebo průměrnou úroveň“ kvalifikace (její „těžiště“) s ohledem na souhrn prvků, úroveň složitosti spojená s konkrétními jednotlivými výsledky učení v odrážkách může být nižší nebo vyšší než tento průměr. Přestože se očekávají určité rozdíly, neměly by být příliš velké, protože by to vyvolalo pochybnosti o celkové konzistenci kvalifikace.

⁽¹⁴⁾ Deskriptory NKR obvykle zůstávají na obecné úrovni, protože pokrývají širokou škálu kvalifikací. Výsledky učení pro popis jednotlivých kvalifikací musí být podrobnější a konkrétnější, přičemž musí být zachována soudržnost s deskriptory úrovně NKR/EQF.

- c) Je nutné si uvědomit rozdíl mezi tím, co lze přímo a jednoznačně pozorovat (schopnost zedníka klást cihly na cihly), a tím, co je složitější pozorovat (schopnost zedníka plánovat a spolupracovat s ostatními profesemi na stavbě). Dovednosti, které je obtížné pozorovat, jsou rovněž zásadní a je třeba se jimi systematicky zabývat a identifikovat je.
- d) Slovesa odkazující na pozorovatelné a měřitelné činnosti pomáhají snížit neurčitost popisů.
- e) Výsledky učení, které nelze přímo a snadno pozorovat nebo měřit, bude třeba popsat pomocí pečlivého uvedení předmětu a kontextu.
- f) S ohledem na omezení délky popisu, jak je navrženo v této příručce, mohou zúčastněné strany rozhodnout, zda a jak rozlišovat mezi povinnými a doplňkovými (volitelnými) výsledky.

Zkratky

Cedefop	Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání
ELM	Evropský model učení
EQF	Evropský rámec kvalifikací
ETF	Evropská nadace odborného vzdělávání
NQF	Národní rámec kvalifikací
QDR	Rejstřík souborů údajů o kvalifikacích
OVP	Odborné vzdělávání a příprava

Přílohy

Příloha I Příklady krátkých popisů kvalifikací založených na výsledcích učení

Následující „vzorové příklady“ s krátkým popisem mají za cíl ukázat praktické použití příručky a objasnit, jak lze postupovat. Vycházejí ze skutečných národních popisů, které byly vytvořeny v rámci projektové skupiny a prošly společnými úpravami a revizemi členů projektové skupiny, aby co nejlépe odpovídaly doporučeným postupům.

Kvalifikace: Klinický psycholog

Klinický psycholog (EQF/NQF 7) rozvíjí a uplatňuje teorie, metody a techniky vědecké klinické psychologie při podpoře zdraví, screeningu, psychologické diagnostice a hodnocení zdravotních problémů, jakož i při prevenci, poradenství a léčbě osob, které potřebují péči nebo podporu. Podporuje uživatele zdravotní péče od počátku tím, že pracuje na jejich rozvoji, pečuje o jejich soběstačnost optimální duševní zdraví. Předpokladem pro výkon povolání klinického psychologa je získat příslušnou atestaci, jak je stanoveno v zákoně o povoláních v oblasti duševního zdraví.

Klinický psycholog

- a) vypracuje psychologický posudek;
- b) používá intervence ke zmírnění utrpení a k podpoře zdraví a pohody jednotlivců, skupin a organizací;
- c) pracuje na výzkumu a poznatcích, které přispívají k odborným znalostem a/nebo hodnotí efektivitu různých odborných činností;
- d) integruje výzkumné a klinické odborné znalosti v koordinaci s uživateli péče a jejich kontextem;
- e) uplatňuje vědecké poznatky a metody;
- f) jedná v souladu s etickým kodexem;
- g) rozvíjí a udržuje profesionální pracovní vztah s uživatelem péče;
- h) vykonává své povolání profesionálně a společensky odpovědně;
- i) rozvíjí a udržuje vlastní odborné znalosti;
- j) přemýšlí, provádí sebehodnocení a pečuje o sebe;
- k) spolupracuje s odborníky z různých oborů.

Kvalifikace: Asistent informačních technologií

Držitel/ka kvalifikace (EQF/NQF4) zajišťuje hladký chod systémů IT. Vyvíjí je, přizpůsobuje nebo udržuje a pečuje o uživatele. Má praktické znalosti z informatiky, elektrotechniky a výrobního inženýrství.

Pracuje samostatně nebo v týmu ve společnostech, které vyvíjejí a nabízejí produkty a služby informačních a komunikačních technologií, nebo ve veřejných orgánech a institucích.

Jedná se o počáteční odborné vzdělávání založené na převaze školního vzdělávání. Volitelně lze získat kvalifikaci vysokoškolského vzdělání.

Držitel/ka kvalifikace:

- a) analyzuje hodnotí a optimalizuje provozní procesy, pracovní postupy a rámcové podmínky s ohledem na využívání systémů IT;
- b) navrhuje pracovní postupy s využitím technických a organizačních pomůcek;
- c) vyvíjí a přizpůsobuje aplikační software pro provozní procesy;
- d) analyzuje, plánuje a buduje systémy IT, uvádí je do provozu a propojuje je;
- e) analyzuje a vytváří automatizační systémy, připojuje je k systémům IT, programuje a uvádí je do provozu;
- f) plánuje, vytváří a udržuje databáze pomocí vhodných programovacích jazyků a nástrojů pro vývoj softwaru;
- g) zajišťuje dodávky energie pro systémy IT a optimalizuje spotřebu energie;
- h) dodržuje oborové a legislativní normy a předpisy a používá technická pravidla a předpisy;
- i) dodržuje bezpečnost dat, ochranu dat a autorská práva;
- j) odpovědně utváří a reflektuje své pracovní prostředí a procesy;
- k) uplatňuje normy a příručka k zajištění kvality procesů a produktů;
- l) spolupracuje a komunikuje v týmech;
- m) analyzuje požadavky zákazníků a poskytuje jim poradenství i v angličtině;
- n) získává, připravuje a předkládá v angličtině informace a dokumenty týkající se dané činnosti.

Kvalifikace: Betonářské práce

Betonář EQF/NQF 4) plánuje bednění, vyztužuje a odlévá nové konstrukce pro budovy a stavební konstrukce a provádí údržbu stávajících budov. Držitel/ka této kvalifikace staví domy, komerční budovy, nemocnice, školy a přehrady. Kvalifikaci lze získat po čtyřletém duálním vzdělávání v podniku odborného vzdělávání a v odborné škole. Kompetence lze dále rozšířit terciárním odborným vzděláváním na úrovni EQF 5.

Držitel/ka kvalifikace:

- a) samostatně pracuje podle informačních modelů budov, výkresů, popisů a prefabrikovaných řešení;
- b) vyhodnocuje náklady, časovou náročnost a dopad práce na životní prostředí;
- c) zhotovuje bednicí konstrukce a stavební díly s použitím tradičního a systémového bednění;
- d) vyztužuje konstrukce a stavební díly podle popisů pro pokrývání, kotvení a spojování;
- e) zohledňuje pracovní postupy při použití prefabrikovaných a tradičních metod;
- f) odlévá různé konstrukční díly a podlahy a posuzuje důsledky různých tlaků při lití;
- g) třídí odpad a nakládá s ním v souladu s platnými předpisy, znovu používá materiály a přemýšlí o důsledcích nesprávného nakládání s nimi;
- h) zohledňuje a používá systémy zajištění kvality, provádí práci v souladu s platnými požadavky na ochranu zdraví, životního prostředí a bezpečnost a přemýšlí o důsledcích nedodržení těchto požadavků;
- i) vyhodnocuje rizika v souladu s platnými předpisy a analyzuje bezpečnost práce;
- j) pracuje podle předpisů a dohod, které upravují pracovní podmínky v dané profesi a vysvětlují povinnosti a práva zaměstnavatele a zaměstnance;
- k) přemýšlí o požadavcích a očekáváních kladených na rovné a inkluzivní profesní společenství.

Příloha II Slovesa vyjadřující činnost

Nejednoznačná a přesná slovesa: Příručka Cedefop o výsledcích učení ⁽¹⁵⁾

Nejednoznačná		Přesná	
Znát	Pochopit význam	Vnímat rozdíl mezi	Psát
Rozumět	Seznámit se s	Rozlišovat	Přednášet
Užívat	Domnívat se	Sestavit	Stavět
Určit	Uvědomovat si	Upravit	Srovnávat
Ocenit	Chápat	Určit	Porovnat
		Vyřešit	Vyjmenovat

Slovesa vyjadřující činnost získaná z národních kvalifikací a dalších materiálů poskytnutých a analyzovaných v rámci projektové skupiny EQF–Europass pro krátké popisy výsledků učení ⁽¹⁶⁾

Obecná slovesa vyjadřující činnost					
používat	provádět	dokončit	vymezit	vzít	uspokojit
pracovat	nastavit	zvážit	umožnit	jednat	převzít
provést	zachovat	zaznamenat	přinést	dělat	zabývat se
vyrábět	postupovat	dát	určit	zohlednit	
poskytnout	vyplnit	jednat	vlastnit	zobrazit	

Přesná slovesa vyjadřující činnost					
uplatnit	přijmout	budovat	zahájit	utvářet	opravit
ověřit	vést	vyřešit	uspořádat	vymáhat	odhadovat
identifikovat	konfigurovat	odstranit	získat	sloužit	učit se
přípravit	upravit	konzultovat	provádět sebehodno ení	vypočítat	zabalit
demonstrovat	optimalizova t	uzavřít	reprodukovat	nahradit	dodat
vyvíjet	shromáždit	najít	vést	shrnout	pozorovat
analyzovat	obnovit	zahájit	demontovat	zřídit	zacházet
produkovat	splňovat	vypočítat	doprovázet	podporovat	testovat
komunikovat	dohlížet	rozdělit	realizovat	zasahovat	opravovat
účastnit se	zhotovit	nasměrovat	reagovat	rozmontovat	podávat zprávu

⁽¹⁵⁾ Cedefop (2022). *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook* (Definování, formulace a uplatňování výsledků učení: evropská příručka), druhé vydání. Úřad pro publikace Evropské unie.

⁽¹⁶⁾ Seznamy obsahují příklady sloves používaných v deskriptorech úrovně NKR a také seznam sloves vyjadřujících činnost, jenž je součástí [příručky pro tvorbu národních kurikul v Norsku](#), schválených Ministerstvem školství a výzkumu a Sámským parlamentem dne 26. června 2018 a revidovaných dne 10. října 2018 v Oslu.

Přesná slovesa vyjadřující činnost					
zpracovat	dodržet	opakovat	napravit	spolupracovat	prodávat
plánovat	přijímat	vést	předvídat	vracet	vyhledat
zavádět	uznávat	vystavit	montovat	zajistit	provádět
instalovat	formulovat	programovat	zaměstnávat	přemístit	standardizovat
respektovat	dokončit	vysvětlit	omezit	rozpracovat	strukturovat
integrovat	aktualizovat	navrhnout	hájit	odůvodnit	vložit
udržovat	doložit	propagovat	asistovat	jednat	splnit
popsat	šířit	uvažovat	vylepšovat	vizualizovat	vyhodnocovat
monitorovat	měřit	vyhodnocovat	koncipovat	porovnat	nastavit
spravovat	číst	navrhovat	sestavovat	rozhodovat	připojit
vybrat	smontovat	spolupracovat	kalibrovat	pověřit	načrtnout
představit	poradit	reagovat	získat	provádět následná opatření	zdokonalovat
sledovat	stavět	přizpůsobit	psát	zkontrolovat	sdílet
představit	skladovat	ovládnout	renovovat	odhalit	kombinovat
zajistit	koordinovat	informovat	starat se o	prodávat	upřesnit
předcházet	zadat	vyřešit	získat	rozebrat	vyměňovat
vytvořit	hodnotit	prozkoumat	spravovat	slučovat	uvádět
zpracovat	uspořádat	nakreslit	slučovat	pozměnit	ověřit
umístit	zvolit	přijmout	zúčastnit se	renovovat	konsolidovat
poskytovat	zahrnovat	vykonat	vykládat	přidělovat	dodávat
provádět inventuru	potvrdit	schválit	týkat se	přeměnit	vykonat
zapojit	mobilizovat	reorganizovat	chránit	posuzovat	formulovat
vést	vyhledat	pověřit	představit	dosáhnout	kritizovat
dohlížet	revidovat	spustit	zkoumat	diagnostikovat	obnovit
experimentovat	potvrdit				

Příklady kombinací sloves vyjadřujících činnost se stejným předmětem, které mohou vykazovat rostoucí složitost	
navrhovat a provádět	skladovat a udržovat
zavádět a dokumentovat	spravovat a zpracovávat
zajistit a zdokumentovat	identifikovat a zahájit
instalovat a konfigurovat	identifikovat a předcházet
instalovat a kontrolovat	identifikovat a monitorovat
sestavit a instalovat	identifikovat a navrhnout
organizovat a kontrolovat	zabalit a doručit
postavit a zkontrolovat	sestavit a vložit
zkontrolovat a dodržovat	připravit, identifikovat a vysvětlit

Příklady kombinací sloves vyjadřujících činnost se stejným předmětem, které mohou vykazovat rostoucí složitost	
plánovat a organizovat	plánovat, připravovat a realizovat
naplánavat a načrtnout	koordinovat, připravovat a pečovat o
plánovat a provádět	monitorovat, plánovat a podávat zprávy
měřit a analyzovat	rozvíjet, vytvářet a podporovat
analyzovat a řídit	vyvíjet, psát a hodnotit
analyzovat a porovnávat	zavádět, integrovat a kontrolovat
vykládat a uplatňovat	analyzovat, napravovat a udržovat
informovat a radit	vyhledávat, analyzovat a hodnotit
radit a vést	demonstrovat, integrovat a používat
spolupracovat a komunikovat	identifikovat, vybírat, analyzovat
komunikovat a vyjednávat	analyzovat, hodnotit a zlepšovat
připravovat a uzavírat	vést, dohlížet a reagovat
připravit a sestavit	koordinovat, směřovat a přizpůsobovat
provádět a organizovat	stavět, instalovat, rekonstruovat, udržovat a sanovat
vyrábět a prezentovat	montovat, sestavovat, rozebírat a demontovat
rozvíjet a upravovat	

Příloha III Kvalifikátory (přídavná jména a příslovce)

Příklady kvalifikátorů převzatých z deskriptorů úrovně národních rámců kvalifikací zemí, které odkazují na EQF ⁽¹⁷⁾

Příklady obecných kvalifikátorů		
určitý	klíčový	vhodný/vhodně
významný	zvláštní/zvláště	přiměřený/přiměřeně
velmi	rozsáhlý/rozsáhle	úspěšný/úspěšně
různý	správný/správně	obvyklý/obvykle
dobrý	účinný/účinně	důležitý/důležitě
požadovaný	rozsáhlý/rozsáhle	

Příklad kvalifikátorů (příslovcí nebo přídavných jmen), které mohou pomoci při vyjadřování úrovně složitosti		
základní	pokročilý	úplný/dokončený/úplně
obeznámený	středně pokročilý	složitý/komplikovaný
jednoduchý	samostatný/samostatně	inovativní/inovující/inovační
opakující se	kreativní/kreativně	řízení/řídící
strukturovaný	nezávislý/nezávisle	původní/původně
definovaný	specializovaný/odborně	podstatný
běžný	nový/originální	zodpovědný/zodpovědně
základní	kritický/kriticky	strategický/strategicky
přidělený	komplexní	neočekávatelný/neočekávaný
integrováný	neobvyklý	koncepční/koncepčně
nespecializovaný	nepředvídatelný	předvídatelný/předvídatelně
omezený	podrobný	částečně/částečně/zčásti
každodenní/denní/denně	předdefinovaný/předem rozhodnutý	propracovaný

⁽¹⁷⁾ Deskriptory úrovně NQF zveřejněné v angličtině naleznete v Cedefop (2018). *Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries* (Analýza a přehled deskriptorů úrovně NQF v evropských zemích). Úřad pro publikace Evropské unie. U zemí, které poskytly aktualizované referenční zprávy po roce 2016, byla použita aktualizovaná referenční zpráva.

Příloha IV Evropský rámec kvalifikací: deskriptory úrovní ⁽¹⁸⁾

	Znalosti	Dovednosti	Odpovědnost a samostatnost	
	Znalosti jsou v souvislosti s EQF popisovány jako teoretické a/nebo faktické.	Dovednosti jsou v souvislosti s EQF popisovány jako kognitivní (používání logického, intuitivního a tvůrčího myšlení) a praktické (zahrnující manuální zručnost a používání metod, materiálů, nástrojů a přístrojů).	V souvislosti s EQF jsou „odpovědnost a samostatnost“ popsány jako schopnost dotyčné osoby samostatně a odpovědně uplatnit znalosti a dovednosti.	
Úroveň 1	Základní všeobecné znalosti	Základní dovednosti požadované k provádění jednoduchých úkolů	Pracovat nebo studovat pod přímým dohledem ve strukturovaném prostředí	Úroveň 1
Úroveň 2	Základní faktické znalosti v oboru práce nebo studia	Základní kognitivní a praktické dovednosti požadované při používání relevantních informací za účelem plnění úkolů a řešení běžných problémů s použitím jednoduchých pravidel a nástrojů	Pracovat nebo studovat pod dohledem s určitou mírou samostatnosti	Úroveň 2
Úroveň 3	Znalosti faktů, zásad, procesů a obecných pojmů v oboru práce nebo studia	Řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při plnění úkolů a řešení problémů výběrem a použitím základních metod, nástrojů, materiálů a informací	Nést odpovědnost za splnění úkolů v práci nebo ve studiu; při řešení problémů přizpůsobovat své chování okolnostem	Úroveň 3
Úroveň 4	Faktické a teoretické znalosti v širokých souvislostech v oboru práce nebo studia	Řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při řešení konkrétních problémů v oboru práce nebo studia	Schopnost řídit sebe samého v rámci příručky v oblastech práce nebo studia, které jsou obvykle předvídatelné, ale mohou se měnit; dohlížet na běžnou práci jiných osob a nést určitou odpovědnost za hodnocení a zlepšování	Úroveň 4

⁽¹⁸⁾ Každá z osmi úrovní je definována souborem deskriptorů označujících výsledky učení, které odpovídají kvalifikacím na dané úrovni v jakémkoli systému kvalifikací. Výsledky učení se rozumí vyjádření toho, co dotyčná osoba zná, čemu rozumí a co je schopna vykonávat po ukončení vzdělávacího procesu; jsou vymezeny na základě znalostí, dovedností, odpovědnosti a samostatnosti. Zdroj: Doporučení o EQF z roku 2017.

	Znalosti	Dovednosti	Odpovědnost a samostatnost	
			pracovních či studijních činností	
Úroveň 5	Rozsáhlé a specializované faktické a teoretické znalosti v oboru práce nebo studia a uvědomování si mezi těchto znalostí	Rozsáhlá škála kognitivních a praktických dovedností požadovaných při rozvíjení tvůrčích řešení abstraktních problémů	Řídit pracovní či studijní činnosti, při nichž dochází k nepředvídatelným změnám, a dohlížet na ně; posuzovat a rozvíjet své vlastní výkony a výkony ostatních	Úroveň 5
Úroveň 6	Pokročilé znalosti v oboru práce nebo studia zahrnující kritické chápání teorií a zásad	Pokročilé dovednosti prokazující zvládnutí oboru a smysl pro inovace, jež jsou požadovány při řešení složitých a nepředvídatelných problémů ve specializované oblasti práce nebo studia	Řídit složité technické nebo odborné činnosti či projekty a nést odpovědnost za rozhodování v kontextu nepředvídatelné pracovní nebo studijní náplně; nést odpovědnost za řízení odborného rozvoje jednotlivců a skupin	Úroveň 6
Úroveň 7	Vysoce specializované znalosti, z nichž některé jsou v popředí znalostí v oboru práce nebo studia, sloužící jako základ originálního myšlení nebo výzkumu Kritické uvědomování si znalostí v oboru a na rozhraní mezi různými oblastmi	Speciální dovednosti požadované při řešení problémů ve výzkumu nebo při inovacích s cílem rozvíjet nové znalosti a postupy a integrovat poznatky z různých oblastí	Řídit a transformovat pracovní nebo studijní kontexty, které jsou složité, nelze je předvídat a vyžadují nové strategické přístupy; nést odpovědnost za přispívání k profesním znalostem a postupům nebo za posuzování strategických výkonů týmů	Úroveň 7
Úroveň 8	Znalosti na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia a na rozhraní mezi obory	Vysoce pokročilé a specializované dovednosti a techniky, včetně syntézy a hodnocení, požadované při řešení kritických problémů ve výzkumu nebo inovacích a při rozšiřování a novém definování stávajících znalostí nebo odborných postupů	Vykazovat značnou autoritu, inovační potenciál, samostatnost a akademickou a odbornou integritu a trvalé odhodlání přicházet s novými myšlenkami a vyvíjet nové postupy na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia, včetně výzkumu	Úroveň 8

Rámec pro kvalifikace v Evropském prostoru vysokoškolského vzdělávání stanoví deskriptory pro tři cykly, na nichž se dohodli ministři příslušní pro vysokoškolské vzdělávání na svém zasedání v Bergenu v květnu roku 2005 v rámci boloňského procesu. Každý deskriptor cyklu poskytuje obecně použitelné vyjádření obvykle očekávaných výsledků a schopností, jež jsou spojovány s kvalifikací, která představuje konec tohoto cyklu.

Deskriptor pro krátký cyklus vysokoškolského vzdělávání (který může být uskutečňován v rámci prvního cyklu nebo ve spojitosti s ním), který byl vypracován v rámci společné iniciativy pro

Znalosti	Dovednosti	Odpovědnost a samostatnost
kvalitu při boloňském procesu, odpovídá výsledkům učení pro pátou úroveň EQF. Deskriptor pro první cyklus odpovídá výsledkům učení pro šestou úroveň EQF. Deskriptor pro druhý cyklus odpovídá výsledkům učení pro sedmou úroveň EQF. Deskriptor pro třetí cyklus odpovídá výsledkům učení pro osmou úroveň EQF.		

Zdroj: [Doporučení o EQF z roku 2017 – deskriptory úrovní.](#)

Příloha V Další zdroje a odkazy

[URL zobrazeny 10. 4. 2024]

- Příručka by měla být použita při tvorbě krátkých popisů [kvalifikací zveřejněných na portálu Europass](#).
- Zveřejňování kvalifikací a vzdělávacích příležitostí na portálu Europassu probíhá prostřednictvím [Rejstříku souborů údajů o kvalifikacích \(QDR\)](#).
- Údaje zveřejňované v QDR musí být zveřejňovány podle [evropského modelu učení](#).
- Evropská příručka střediska Cedefop o definování, psaní a uplatňování výsledků učení, první vydání z roku 2017 ⁽¹⁹⁾ a [druhé vydání z roku 2022](#) ⁽²⁰⁾ obsahují praktická pravidla pro používání výsledků učení; verze 2022 obsahuje rozsáhlý seznam mezinárodních a národních zdrojů publikace a výzkumné materiály), které podporují definici, popis a používání výsledků učení v různých kontextech (hodnocení, studijní plány, vzdělávací programy, kvalifikace atd.).
- [Doporučení o evropském rámci kvalifikací \(EQF\) z roku 2017](#). Doporučení Rady ze dne 22. května 2017 o evropském rámci kvalifikací pro celoživotní učení, kterým se zrušuje doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. dubna 2008 o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní učení.
- Publikace střediska Cedefop (2018) o [analýze a přehledu deskriptorů úrovně NQF v evropských zemích](#) obsahuje deskriptory úrovně NQF.
- Evropská komise. (2017). [ESCO \(klasifikace evropských dovedností, kompetencí, kvalifikací a povolání\)](#).
- Spojené státy americké. Ministerstvo práce. [Informační síť o povoláních O'Net](#).
- [Rámec klíčových kompetencí](#). Doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení. Rada Evropské unie (2018).
- [Rámec podnikatelských kompetencí \(EntreComp\)](#). Evropská komise, Společné výzkumné středisko (2016).
- [Rámec digitálních kompetencí pro občany \(DigComp 2.2\)](#). Evropská komise, Společné výzkumné středisko (2022).

⁽¹⁹⁾ Cedefop (2017). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#) (Definování, formulace a uplatňování výsledků učení: evropská příručka). Úřad pro publikace Evropské unie.

⁽²⁰⁾ Cedefop (2022). [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#) (Definování, formulace a uplatňování výsledků učení: evropská příručka), druhé vydání. Úřad pro publikace Evropské unie.

- [Referenční rámec kompetencí pro demokratickou kulturu](#). Rada Evropy (2013).
- [Evropský seznam národních rámců kvalifikací \(NRK\)](#). Cedefop (2022).
- Další informace o národních rámcích kvalifikací na národní úrovni jsou k dispozici na webových stránkách o NRK a v příslušných databázích. [Pro každou zemi jsou k dispozici odkazy na webové stránky a databáze a kontaktní údaje koordinačních míst NRK](#).

Shrnutí

Příručka představuje společné zásady pro tvorbu krátkých popisů všech kvalifikací založených na výsledcích učení. Ty jsou klíčové pro databáze a registry kvalifikací.

Tato iniciativa je součástí širšího evropského úsilí o zvýšení transparentnosti kvalifikací v jednotlivých zemích, usnadnění mobility a podporu celoživotního učení.

Významný pokrok v oblasti národních rámců kvalifikací (NQF) a používání výsledků učení v Evropě zvýšil porozumění kvalifikacím a jejich přenositelnost. Strukturování krátkých popisů kvalifikací a jejich výsledků učení důsledně zvyšuje transparentnost a srovnatelnost a usnadňuje jejich dostupnost a používání v digitálním prostředí.

Krátké popisy poskytují studujícím, zaměstnavatelům, poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy a dalším osobám rychlý přístup k informacím o výsledcích učení a doplňují úplné národní popisy.

Publikace nabízí doporučení týkající se formálních aspektů (délka, formát) a obsahu (rozsah, složitost, kontext) těchto popisů. Obsahuje také praktické zdroje, jako jsou seznamy sloves vyjadřujících činnost a kvalifikátorů, které pomáhají jasně popsat výsledky učení u kvalifikací.

EVROPSKÁ PŘÍRUČKA PRO TVORBU A PSANÍ KRÁTKÝCH POPISŮ KVALIFIKACÍ ZALOŽENÝCH NA VÝSLEDKÁCH UČENÍ

Příručka představuje společné zásady pro tvorbu krátkých popisů všech kvalifikací založených na výsledcích učení. Ty jsou klíčové pro databáze a registry kvalifikací.

Tato iniciativa je součástí širšího evropského úsilí o zvýšení transparentnosti kvalifikací v jednotlivých zemích, usnadnění mobility a podporu celoživotního učení.

Významný pokrok v oblasti národních rámců kvalifikací (NQF) a používání výsledků učení v Evropě zvýšil porozumění kvalifikacím a jejich přenositelnost. Strukturování krátkých popisů kvalifikací a jejich výsledků učení důsledně zvyšuje transparentnost a srovnatelnost a usnadňuje jejich dostupnost a používání v digitálním prostředí.

Krátké popisy poskytují studujícím, zaměstnavatelům, poskytovatelům vzdělávání a odborné přípravy a dalším osobám rychlý přístup k informacím o výsledcích učení a doplňují úplné národní popisy.

Publikace nabízí doporučení týkající se formálních aspektů (délka, formát) a obsahu (rozsah, složitost, kontext) těchto popisů. Obsahuje také praktické zdroje, jako jsou seznamy sloves vyjadřujících činnosti a kvalifikátorů, které pomáhají jasně popsat výsledky učení u kvalifikací.

CEDEFOP

Evropské středisko pro rozvoj
odborného vzdělávání

Europe 123, Soluň (Pylaia), ŘECKO
Poštovní adresa: Cedefop service post, 570 01 Thermi, ŘECKO
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu

Úřad pro publikace
Evropské unie

Právo | Data | Publikace